

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

וילך

שובה

◆◆◆

שנת

תשפ"ג

◆◆◆

גליון 172

עשרת ימי תשובה

אבל כפרה זה עוד דבר, ומה שזכה בדין זה לא ראי' שאין לו עונות, ועדיין צריך כפרה וכפרת עונות זה רק ביום כיפור! וכדי לזכות ליום כיפור זה לא פשוט! וכמו שאומרים בשם ר' ישראל סלנטר זצ"ל שאחד יכול לחיות הרבה שנים ולא זכה אפילו ליום כיפור אחת, אף פעם לא היה לו יום כיפור! כי אם הוא לא עשה לפי הכללים שצריך לעשות ביום כיפור בשביל שתהא לו כפרה, אז אפי' אם הוא זכה בדין ויהי' לו שנים טובות אבל יום "כיפור" לו הי' לו, וזה גרוע יותר מהכל!

בלי יום כיפור לא היה שייך להתקיים ויש מאמר חז"ל במדרש הובא בילקוט שמעוני תהלים (פרק ט"ו) וז"ל לעתיד לבא באים כל שרי עובדי אלילים לקטרג את ישראל ואומרים לפני הקב"ה: רבש"ע אלו עובדי אלילים ואלו עובדי אלילים, אלו מגלי עריות ושופכי דמים ואלו מגלי עריות ושופכי דמים, מפני מה הללו יורדין לגיהנם והללו אינם יורדין לגיהנם, וכי משוא פנים יש לפניך, אמר להם הקב"ה אם נותנים אתם כל ממונכם בדבר אחד מן התורה אין מתכפר לכם, כל מה שישאל מתקלקלים בעבירות כל השנה יוה"כ בא מכפר עליהם וגו' ע"כ.

נמצא שלולא יום כיפור, חלילה וחס לא היה כלל ישראל מפלט מגיהנם והיו שוים לאומות העולם, וכטענת האומות מפני מה הללו יורדים לגיהנם והללו אין יורדים לגיהנם, וכי משוא פנים יש לפניך? והתשובה היחידה היא שלכלל ישראל יש את יום הכיפורים.

רואים דבר נורא! שבלי יום כיפור אף אחד לא יכול לעמוד! ומה הי' בדורות הראשונים קודם שניתן יום כיפור? לא יודעים, שבאמת הי' קשה מאד לזכות לכפרה, ואחרי מתן תורה כל מה שכלל ישראל זוכים זה רק בגלל שיש להם יום כיפור, ואם חלילה וחס לא היו זוכים ליום כיפור, משמע במדרש הזה שלא היתה תשובה, למה אינם יורשים גיהנם, והיה נורא ואיום! ואפילו שיש להם מצות, זה לא היתה תשובה אבל כיון שיש להם גם עבירות, זה שקול מאד ורק יום הכיפורים מציל. ולכן האושר שיש לנו הוא מה שהקב"ה זיכה אותנו בכזה דבר טוב "שאינ' כמותו" יום כיפור יום כפרה!

היאך זוכים ביום כיפור?

ועכשיו שניתן לנו יום כיפור זה עדיין לא פשוט לזכות ליום כיפור, ויש משנה מפורשת בסוף יומא, (שהגמ' אומרת) את זו דרש ר' אליעזר בן עזרי' לפני ה' תטהרו עבירות שבין אדם למקום יום כיפור מכפר, עבירות שבין אדם לחבירו אין יום כיפור מכפר "עד שירצה את חבירו". ובשביל זה ובגלל זה באמת כלל ישראל משתדלים תמיד לראות שיהי' אחדות! ושיהי' שלום! לפני יוה"כ, ומקוים ב"ה שגם השנה יהי' ככה, שכלל ישראל יעשו את כל המאמצים לשלום ואחדות, כדי שיוכל להיות להם יום כיפור ליום כפרה.

וזה שכתוב כאן שעבירות בין אדם לחבירו אין יוה"כ מכפר בלי שירצה את חבירו, יש שאלה על מה זה לא מכפר, כי,

בהיותו "קרוב"

בעמדנו בימים הנשגבים, ימים שעליהם אמרו חז"ל קראוהו "בהיותו קרוב", הרי הי' צריך להיות ש"אושר" יסובבנו, ונוצל "כל רגע ורגע" מימים נפלאים אלו.

ומסתמא כך הוא באמת, שכל אחד ואחד רואה לנצל כל שעותיו ורגעיו, כדי לעלות ולהתקרב עוד ועוד, ואין מה להוסיף, רק בבחינת "מזרזין למזרזין".

וכשאנו באים להעלות על הכתב, אפי' מעט מן המעט, מדברי רבינו זצוק"ל, שהי' מעורר בימים טהורים אלו, לקראת יום הכיפורים, ערגה וגעגועים עולים על לבנו, כשנוכחים בשעות הנפלאות שהי' מדבר בנועם על "הזכות הגדולה" של יום כיפור, ועל חובת התשובה ותיקון המעשים, ועוד ועוד. ונשתדל להעלות מעט עלי גליון, ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו.

היום "המאושר"

ראשית הי' מזכיר הרבה, שיום הכיפורים הוא "היום הכי מאושר" שיש לאדם בחיים, כי לזכות לכפרת עונות, אין דבר גדול מזה. וכמה פעמים כששמע על יהודי שנסתלק מהעולם לפני יום כיפור, הי' מצטער עליו, "שלא זכה" ליום כיפור.

וזכרתי כשחזר בליל יום כיפור מתפילת מעריב בישיבתו הק' "גאון יעקב" וניגשו אליו באמצע הדרך לספר על סילוקו של מרן כ"ק האדמו"ר ממכונבקה זצוק"ל, מיד הגיב בצער, הרי אם הי' חי עוד כמה שעות, הי' זוכה ל"כפרה"...

ופעם אמר לי ששנים רבות לא הי' מצליח להירדם בליל יום כיפור, מרוב מתח שמא לא יזכה להגיע לעלות השחר, שזהו זמן הכפרה.

אנא כנה, עורי נא, התעוררי נא... הביטו וראו מי הוא זה שמוטרד כ"כ על כפרה, וכי על איזה חטאים הי' ירא כל כך... ומה נאמר ומה נדבר אנחנו...

והנה זכתה "ישיבת פוניבז'" שכמה שנים הגיע רבינו בימי עשרת ימי תשובה, למסור שם שיחת חזקת, והרבה הי' משקיע בזה, על אף שלא הי' מאריך הרבה, בכל זאת התכוון לזה הרבה, כדרכו תמיד שלא לדבר ברבים, בלי להתכוון היטיב מתחילה. ונביא בעז"ה כמה קטעים מתוך הדברים שאמר שם, לתועלת הרבים, שנתעורר ונתחזק לקראת היום הקדוש הבעל"ט.

יום כיפור כולל ב' חלקים: יום הדין ויום כיפור

אנחנו עומדים כעת בעשרת ימי תשובה, והנה ידוע שביום כיפור יש שני דברים, א' יום הדין שבו נחתם הגזר דין, ושנית זה יום "כיפור" יום כפרה. ובזמן הזה אנחנו צריכים מאד רחמים! גם כל יחיד ויחיד, וגם הציבור בכללותו...

והנה בנוגע לחלק של יום הדין שביום כיפור. בעצם גם ראש השנה זה יום הדין, אבל לא כולם נחתמים בו. משא"כ כפרה זה דבר שנוגע לכולם! כי אפילו בן אדם שזכה בדין בראש השנה והוא מהצדיקים גמורים שזכו להיחתם לאלתר לחיים,

תמיד אדם עושה עבירה שבין אדם לחבירו, יש בזה שני דברים, א' בין אדם לחבירו, והב' בין אדם למקום, ומה שיהיה כ" לא מכפר בלי שירצה את חבירו האם זה רק את החלק שבין אדם לחבירו, אבל החלק שבין אדם למקום מתכפר לו, או שלא מכפר לו כלל. והפרי חדש (או"ח סי' תר"ו סק"א) מביא בשם הר"ש מגרמיזאן שרוצה לומר שגם החלק שבין אדם למקום לא מתכפר....

ועכ"פ בודאי צריך מאד מאד שיהיה ביה"כ ריצוי כל אחד עם חבירו, וזה הדבר "הכי רצוי" שצריך לעשות ביום כיפור. כי אמנם בראש השנה זה לא מעכב, ויכול להיות שבן אדם יש לו רוב זכויות, ומחמת זה יזכה לשנה טובה, [ומה זה שנה טובה יש כמה מובנים לפעמים שנה טובה בגשמיות, ולפעמים

דברים אחרים, אם מה שטוב באמת או מה שחושבים שזה טוב] ועכ"פ זה ענין שתלוי בראש השנה, וגם ביום כיפור יש חלק זה של דין.

אבל יש חלק אחר מה שבשביל זה צריך לרצות את חבירו, וזה לא נוגע לדין, כי גם אם הוא לא זוכה יום כפרה, זה עדיין לא ראי' שלא תהי' לו שנה טובה, כי הם שתי חלקים, כי שנה טובה זה נוגע ליום "הדין" של יוה"כ, והיום הדין שיש ביום כיפור זה כמו ר"ה, רק שבראש השנה זה לצדיקים ולרשעים, וביום כיפור זה לכולם, גם לבינונים, ויום הדין יש כללים האין שהקב"ה דן את הדין, וכמבואר בגמ' שזה תלוי אם יש לו רוב זכויות, או ח"ו להיפך, אבל בנוגע לכפרה הרי אפילו אם יש לו רוב זכויות אבל מה עם העבירות?! ולזה כבר לא עוזר יום הדין רק צריך שיהי' יום "כיפור" יום "כפרה".

ולזכות שזה יהי' יום "כיפור" זה הדבר הכי חשוב, יותר מהכל! כי אפי' אם בן אדם שיחיה הרבה שנים, וכמו שאומר ר' ישראל שיכול להיות שיחיה הרבה שנים, וכולם יהיו שנים טובים, שזכה בדין, אבל מה עם הכפרה?! ובלי כפרה זה עד כדי כך

שחז"ל אומרים שהיה צריך להיות הללו יורדים לגיהנם והללו יורדים לגיהנם, ולמה לא יורדים לגיהנם בגלל שיש יום כיפור, אם כן מי שאין לו יום כיפור הוא אומלל! ממילא בזה צריך להיות בעיקר כל העבודה של האדם ביה"כ, ולא רק על החלק של יום הדין, אפי' שגם לזה צריך בודאי רחמים גדולים, והלואי שהקב"ה יעזור לכל יחיד ויחיד ולרבים בכללות, לכל כלל ישראל. אבל חוץ מזה יש שאלה של כיפור! וזה העיקר, ע"כ.

תלמיד חכם שמת.. אין לו תמורה לדאבון כל לב, ביום האחרון של שנת תשפ"ב, ליוו בני ישראל למנוחה אחרונה, שתי "דמויות הוד" תלמידי חכמים מופלגים מאד, שלא עשו מעצמם רעש... אך עצם דמותם האצילית, הקרינה הרבה אהבת תורה, ועבודת ה', בצורה מופלגת. הרי הם הגאון רבי מנחם קליין זצ"ל רב בית הכנסת כתב סופר - בית אהרן בב"ב, והגאון רבי צ. יעקב ליסיצין זצ"ל ראש כולל היכל התלמוד בב"ב.

זכו להיכנס הרבה אצל רבינו זצוק"ל לבקשת עצה והוראה, והי' מעריצים ומחבבים עד לאחת.

ואזכיר כמה שאלות בהלכה, שביקש רבי יעקב זצ"ל לשאול את רבינו, כשלמדו אצלו בכלל סוגיא דחלה.

א' אם בהפרשת חלה, בשביל הפרשה מן המוקף, מספיק להניח את החלק של החלה, צמוד "לכלי", או צריך שיהי' צמוד "לעיסה" עצמה. ואמר רבינו שצריך לגעת בעיסה.

ב' שאל אם אפשר לסמוך על חזקה דרבא, ולתת לנוער בן שלש עשרה להפריש חלה מעיסה שחייבת בחלה מדאורייתא. והשיב רבינו, שאי אפשר לתת לו להפריש. [וה"ה בת כמובן].

בעוה"ר אבידות גדולות מאד לכלל ישראל בכלל ולעולם התורה בפרט, והלואי שתהי' מיתתן כפרה על כלל ישראל, ויכתוב ויחתום אבינו שבשמים את כולנו לשנה טובה ומתוקה, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו.

וינחם המקום את המשפחות המפוארות בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, וזאך טוב ושל' וחסד ירדפום כל הימים.

זקני תלמידי חכמים

כתב הרמב"ן בסוף פר' בא, שצריך להתבונן בנפלאותיו ית"ש, ולהודות ולהלל עליהם תמיד. והתעוררתי שאחד מהדברים שיש לנו להלל ולשבח את בוראנו ית"ש, בראותנו שאף בדורות קטנים שכמונו, ניתן לראות את "כוחה של תורה" כשרואים האין שתלמידי חכמים כל שמקינין דעתם מתוספת עליהם, והתורה נותנת להם אחרית ותקוה בזקנותם, כדאיתא בשילהי קידושין.

ועל של עתה באתי, שזיכנו הבורא לשמוע תקיעות בראש השנה, מזקן התלמידי חכמים בדורנו, בבחינת בשופר - גדול יתקע [שגדול תוקע], וקול דממה דקה ישמע, תקיעות כסידור וכהילכתן, מרבינו רשכבה"ג מן ראש הישיבה שליט"א.

כה יתן ה' וכה יוסיף, שיזכה להמשיך בהרצת תורה ויראה "לכלל" ישראל, ולהנהיגו ולנהלנו במשיכת העגלה עד ביאת משיח צדקנו בב"א, מתוך בריאות גופא ונהורא מעליא.

בס"ד
לוח זמני כניסת שבת וחג תשפ"ג
ע"פ תקנת רשכבה"ג רבינו מן ראש הישיבה זצוק"ל

נצבים	6:06	ויקהל פקודי	5:20
ראש השנה	6:04	ויקרא	6:24
וילך	5:57	צו	6:29
יום הכיפורים	5:52	א' דפסח	6:33
האיני	5:48	שבת חוה"מ	6:34
א' דסוכות	5:46	שבועי של פסח	6:37
שבת חוה"מ	5:39	שמני	6:39
שמחת תורה	5:37	תוריע מצורע	6:44
בראשית	5:32	אחר קדושים	6:49
נח	5:24	אמור	6:54
לך לך	4:18	בהר בחקתי	6:59
וירא	4:13	במדבר	7:03
חיי שרה	4:09	שבועות	7:07
תולדות	4:07	נשא	7:08
ויצא	4:06	בהעלתך	7:12
וישלח	4:06	שלח	7:16
וישב	4:08	קרח	7:18
מקץ	4:11	חקת	7:20
ויגש	4:15	בלק	7:21
ויחי	4:20	פנחס	7:20
שמות	4:26	מטות מסעי	7:18
וירא	4:33	דברים	7:15
בא	4:39	ואתחנן	7:11
בישלח	4:46	עקב	7:05
יתרו	4:52	ראה	6:59
משפטים	4:58	שופטים	6:52
תרומה	5:04	כי תצא	6:44
תצוה	5:09	כי תבוא	6:35
כי תשא	5:15	נצבים וילך	6:26

תפלת שתי שפ"א לזמן
פקיט פחאפ ייפ"ה פ"ל
אסור ל"כ סבת קו"ט

"אוהבים דבריה"

פרישה ממלאכה "חצי שעה"

בימי "עשרת ימי תשובה" ראוי לקבל על עצמנו, להקפיד מאד שלא לעשות מלאכה בערבי שבתות ויו"ט מחצי שעה לפני השקיעה.

דבר זה השקיע רבינו הרבה, להחזירו בכל תפוצות ישראל, בארץ הקודש ובגולה, ואמר שהרבה ברכה בא מזה, ובזכות זה באים ישועות גדולות.

והדגיש שלא "לקבל" שבת, רק "לפרוש מכל דבר שאסור בשבת", ואז אפשר להתפלל אח"כ מנחה, ולקבל שבת כמה רגעים לפני השקיעה.

וזכה בני היקר הרה"ג ר' שמעון שליט"א כבר הרבה שנים לסדר "לוח שנה" מיוחד לזמנים אלו לכל שבתות וימים טובים, ושיבחו רבינו מאד, והי' מברכו על כך בכל שנה ואת כל המסייעים לזה.

והי' נועם שברכות רבינו ימשיכו הלאה והלאה לו ולכל משפחתו, ויזכו הלאה לזכות את הרבים לאורך ימים ושנים טובות.

ברכת כתיבה וחתימה טובה, וגמר חתימה טובה, ברוחניות ובגשמיות, לנו ולכל ישראל.

לתרומות והנצחות ניתן לתרום בנדריים פלוס ע"ש אוצרות פרי חיים או מספר הטלפון 03-763-0585 קוד 1979 - שלווחה 4 להערות והארות ולקבלת הגליון ניתן לפנות למייל - 31626532@gmail.com

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה, ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלווחה 6.